

Portré: Szalai Ottó

Szalai Ottó 1951-ben született. A Központi Általános Iskola után a Türr István Közgazdasági Szakközépiskolába járt két évig, majd a 609. sz. Türr István Ipari Szakmunkásképző Intézetben marósként végzett 1971-ben. A Türr Szakközépben képesített könyvelő, vállalati tervező, statisztikus szakon 1976-ban érettségizett. 1985-ben Pécsen közép fokú vámtarifőri, 1987-ben Budapesten felsőfokú raktározási szakvizsgát tett. Munkahelyei: 1971-72 Kismotor és Gépgyár, 1972-1975 GELKA Szerviz, 1975-1979 Állami Biztosító Bajai Fiókja, 1979-1999 ÁTI Bajai Közraktára, 2001-2006 Agrosziget Kft. Etelka, a felesége 35 éve dolgozik a Vöröskereszt téri (ma a



Szalai Ottó

Szent László ÁMK-hoz tartozó) óvodában. Balázs fia besegített az Agroszigetnél, Roland az apósánál dolgozik a kereskedelembe. Boglárka lánya egyszerre két egyetemre is jár, az ELTE szociálpolitika-szociális munka szakán most végez, míg a Pázmány Péter Katolikus Tudományegyetem jogi karán másodéves. Hobbija a családja és a videózás.

– *Hogyan lett egy marósból kikötői szakember?*

– A Központi Fiú után két évig a Türr Szakközépbe jártam, de mivel közben fociztam, inkább átmentem a szakmunkásképzőbe. Végezven marósként helyezkedtem el, de ez csak egy ugródeszka volt számomra. Egy év múlva behívtak katonának, és ott ismerkedtem meg a raktározás alapjaival, ami később az életem meghatározója lett. Leszerelés után ügyfélfogadó voltam a GELKA szervizben, mellette levelezőn leérettségiztem, és az Állami Biztosító Bajai Fiókjánál vezetődj-könyvelőként kaptam állást. Közben megnősültem, de kettőnk fizetése nem volt elegendő a megélhetésre, családra, ezért új munkahely után kellett néznem. A kikötőben, azaz az Állami Termékgazdálkodási Igazgatóság Bajai Közraktáránál áruforgalmi vezetőt (ez ma logisztikai menedzser) kerestek. Ez egy nagyon különleges feladat, hiszen a logisztika (a szállítmányozás-raktározás elmélete és gyakorlata a kereskedelembe) itt kiegészült a kikötői tevékenységgel.

Gyakornokként kezdtem, először minden részletében meg kellett ismernem az itt folyó munkát. Véglegesítem után gyorsan végigjártam a számlélétrát, mivel 1979. május 2-án kezdtem el dolgozni az ÁTI-nál. A gyakornokból raktári művezető, majd raktárvezető lettem, 1983-ban meg áruforgalmi vezető, igazgató-helyettes. A kikötő teljes működtetése volt a feladatomból, ehhez folyamatosan képeztem magam.

– *Hogyan működött akkori-ban a kikötő?*

– Ez egy teljesen új és külön világ volt, már akkor piacgazdaságként működött. Ha nem kerestük meg az ügyfelet, nem hoztunk be üzletet, nem jöttek az áruk és nem távoztak tőlünk közúton, vasúton, vagy vízen, akkor gyakorlatilag fizetést sem lehetett felvenni, mivel nem volt bevétel, nyereség, ami alapján fizetni lehetett a dolgozóknak. Idővel a kikötő kinőtte vízi rakodó jellegét, a napi forgalom meghaladta a 4-5000 tonnát a háromféle szállítási formában együtt. Partnerként sikerült idehozni nagyvállalatokat (Tiszai Vegyikombinát, Borsodi

Vegyikombinát, Metalimpex, Chemoimpex, Hungarotex, Kaposvári Cukorgyár) az ország minden részéből. Előnyünk volt, hogy alacsony vízállásnál is meg tudtuk rakodni az uszályokat az Al-Duna felé, nem úgy, mint Budapesten. Szinte mindent magunktól kellett megtanulnunk, kidolgoznunk a megfelelő technológiákat, munkameneteket. Rendszeresen munkát emésztett fel, de úgy megalapoztuk a jövőt, hogy bővíteni kellett, épült egy 150x50 méteres új partfal és egy 3300 négyzetméteres raktár is. Egy portáldaru beállítása lehetővé

tette ömlesztett áru rakodását uszályból-uszályba is. A munkát gyorsítandó létrehoztunk egy ún. surrantót, amin keresztül napi 2.500 tonna árut tudtunk berakodni. Eleinte a zsákos áru (keményítő, cukor, vegyi termékek) ment, majd ezeket felváltotta az ömlesztett áru (vasérc, acélbuga, textil, gabona, szója, műtrágya), de bármi is volt, mind a világ legkülönbözőbb tájairól érkezett és indult. A Duna-Majna-Rajna-csatorna '92-es megnyitása megkönnyítette a rotterdami kikötőbe érkező áruk továbbszállítását az immár közforgalmú kikötővé kinevezett helyünkről. Az üzleti tárgyalásokra vittünk különböző reklámanyagokat, és igazi lokálpatriótaként Bajáról szóló ismertetőt, térképet is hozzátettünk.

– *Az életrajza szerint a '90-es években kétszer is hosszabb ideig nem dolgozott, miért?*

– Sajnos 1992-ben több csípőprotézis műtéten is átestem, ezért 1993-ban rokkantnyugdíjaztak. Jenei István vezérigazgató felkérésére 1996-ban elvállaltam az immár ÁTI DEPO

Rt. bajai igazgatói állását vezérigazgatói biztosként, miután a cég csődbement, rossz szakmai döntések sorozata miatt. Feladatomból a bajai közraktár talpra állítása, kereskedelmi partnerek és a forgalom növelése volt. Munkám eredményeként már a következő esztendő az előző év negatívumával szemben 64 millió adózás előtti eredménnyel zártuk, 240 ezer tonnás áruforgalommal. Egy évre rá tovább javultunk, 162 millió eredményt és 760 000 tonnás áruforgalmat értünk el. Ez a magyarországi országos közforgalmú kikötők között a 2. helyet jelentette. A megbízás három évig tartott, mivel a súlyosbodó betegségem 1999-től két évig ismét akadályozott a munkában. Fájt is a szívem emiatt, de a jó Isten megsegített, mivel 2001-ben újabb lehetőséget kaptam, a szegedi Agromag Kft. felkért egy új, magyar tulajdonú (mert az ÁTI többségi brit kézbe került) kikötő létrehozására, üzemelésére. Ez volt az Agrosziget, amely az ÁTI melletti területen épült. Itt a kikötő beindítása, a szükséges engedélyek beszerzése, (sikeres) pályázatok elkészítése volt a feladatomból. Mezőgazdasági termelőkkel szerződött a cég, akik innen vásárolták meg a szükséges kemikáliákat, majd aratás után idehozták a gabonát, amely uszályokba került. Egészen 2006-ig tevékenykedtem itt.

– *Milyen szerepe van a Bajai Országos Közforgalmú Kikötőműködtető Kft-nek?*

– A minisztérium hajózási főosztálya úgy gondolta, hogy külföldi mintára létrehoznak ilyen társaságokat, melyek önkormányzati kézben vannak, és beszedik az állami területre betelepült kikötők után járó bérleti-használati díjakat, és ezt a pénzt visszaforgatják az infrastruktúra fejlesztésére. Az önkormányzat megbízásából 2006. november 23-tól a BOKK Kft. felügyelő bizottságának delegált tagja, idei évtől elnöke vagyok - társadalmi munkában.